

זהירות, טוב הלב מגיע

מערבית 243

אנשים טובים 3
שלומי לרזיאני, האיש
 שהגיע משום מקום
 וכמעט היה לראש עיר,
 מגייס אוכל מבעלי
 עסקים קטנים: חנות
 המוציאים מביאה שק
 שעועית מדי שבוע,
 השימדיה נותנת את
 שלה, ההוא מהנעליים
 מוריד פח שמן

אנשים טובים 4
דודי מרקסי, חבר בגוף
 שפתח לפני עשרה ימים
 בתל-אביב את בית
 האוכל 'סועדים'. כאן
 המחוייבות לנתינה -
 חייבת להיות קבועה -
 לא חרומה אחת, גדולה
 ככל שתהיה, אלא
 הודאת קבע

אנשים טובים 1
דוד קורקוס, שעבד
 פעם בתעשייה האווירית
 והיום הוא עובד בשביל
 מי שאין לו, מאכיל
 ב'באר שובע' בבאר-שבע
 120 איש ביום (ועוד)
 שולח אוכל לגני ילדים)

אנשים טובים 2
עו"ד גיליגוד חריש
 מתח למני עשר שנים את
 בית האוכל ברחוב
 סלמה, ומאכיל היום
 יותר מ-250 איש ביום
 (ועוד שולח אוכל
 החוצה). בעיריית תל-
 אביב אומרים עליו
 שהוא 'סינדיקט של
 צדקה'

א מזמן, לפני מי זוכר כמה פרשיות, הרימה שאלת הו' עב כישראל את ראשה לרבע שעת תקשורתית. נהגים על מצב העוני הפכו, בהתנגלות צעקנית, לוויכוח סרק בשאלה אם אכן יש בישראל רעבים של ממש. מספרים הופרחו והופרכו, אנשים ריברו בטלוויזיה בעיות קול ופנים, ואחר-כך ציווה עלינו ראש ממשלתנו שנפתח את המקררים ונאכיל כל מי שצריך, כי הוא עסוק עכשיו בלעשות שלום. רבע השעה חלפה, העיתונות התפנתה להכות ליד הפתח של יאח"ה, לראות איזה סלבריטי מופיע היום לחקירה. דוב דרעבים, ועוד מעט נגיד רעב, בכי לל לא ירעו שלי"ס דקות הם היו אייכס.

כמה מאות מהם - המספר חצה את ה-500 בדרוכו לאלף - אכלו הש' בוע מדי יום תיגם בארבעה בתי אוכל פתוחים (פעם, בעיירות שבנגולה, היו קוראים לזה בית תמחוי), בשלוש ערים: תל-אביב, בת-ים ובאר-שבע. חלקם חמקו אליהם תוך נסיון להסתתר, הולכים כאילו לתומם ואו נבלי עים בפתח: חלקם כבר באים למקום מותר הרגל ונכנסים בשביל המרבי זי. אחרים מגיעו לודלת נפרדת, ולקחו בכלים אוכל הביתה. לכולם זו היתה האלטרנטיבה היחידה לארוחת חמה של ממש לאותו יום, ולכל יום. מקום אחר פתח כבר עשר שנים. שלוש האחרים נפתחו בתודשים האחרונים, ונרמה לי שיה לא מקרה. כשי גים האחרונות מתרחש אצלנו תהליך, שאפשר לקרוא לו 'הפרטת ההמלה'. ככל שישראל הופכת להיות מקום רע וחמדני, גירסה לבנטינית של 'המנצח לוקח הכל' האמריקני המנוגה ככל שהשלטון - עברי דה או ליכוד, זה ממש לא משנה - מטפח מערכת כללים שהפכה את ישראל לאחת המדינות האישיוניות ביותר בעולם המ' ערבי: בכל שהמסע והפרץ של העולם הח' רש והקר משתוללים מסביב - כך אפשר למצוא יותר ויותר אנשים פרטים שלוקחים את החמלה לידים. בתי התמחוי הם רק הצורה הכסרי טית ביותר של המתן הזה, שרובו בסתר.

אבל אל תסתכלו אחרת: עוד מעט, רחמנא ליצלן, טוב הלב עומד לה' שיג גם אתכם.

לכל אחד מהמקומות בהם ביקרתי השבוע יש מודל אחר לגיוס כס' מים, הפעלה ושמירה על הדבר החשוב ביותר - שהמקום יהיה פתוח ויר מיום, ולעולם לא יאכזב את ציכניו. עו"ד גיליגוד חריש, שפתח לפני עשר שנים את בית האוכל ברחוב סלמה, מאכיל היום יותר מ-250 איש ביום (ועוד שולח אוכל החוצה). הוא מגייס את האוכל מבתי מלון ומ' עורפים של חברות גדולות, את העובדים משירות בתי המודר (אסיריים לתקופה קצרה, המרצים עבודות שירות), ואת הכסף מכמה תרומים גרד

לים. חריש, שבעיריית תל-אביב אומרים עליו שהוא 'סינדיקט של צדקה', מפעיל בנוסף לו גם מעון לחסרי בית, מועדון ילדים ומפעלים דומים.

החבורה שמתחה לפני עשרה ימים את 'מועדים', בית אוכל ליד שוק הכרמל, החליטה על מודל הפוך לגמרי: רק תרומות קטנות, רק אנשים פרטיים. 'באר שובע' בכאר-שבע מופעל על ידי עמותה, המייצגת את הקהילה ובכאר-שבע, להבריל מתל-אביב, למלה 'קהילה' יש משמעות: המקום שייסד שלומי לחיאני בבת-ים, חי מתרומות איכל של עסקים קטנים ומכסף בעיקר של לחיאני עצמו. עוד נעמוד על ההבדלים האלה: יש בהם מסר חינכי חשוב. דבר אחד לא משתנה: כל אחד, בלי לשאול שאר לוח, יכול להיכנס בדלת ולאכול.

מי נכנס? מי באמת רעב בארץ הזו? - אני לא רוצה לאפיין איכלוסטריות. אבל אל תשלו את עצמכם: מדובר בהרבה בני אדם. אלה לא אנשים שימותו ברעב אם לא יהיה בית תמחוי, אבל הם יאכלו בעיקר לחם ויש תו בעיקר מים. ככה זה כשהיים מכמה מאות שקלים בחודש, או כשמפי רנסים משפחה מ-1,500 שקל. מתחת למכום הזה נכנסות הרבה מאוד משפחות.

אלה שנכנסים, חשוב לציין, הם אלה שעברו את מחסום הבושה. דוד קורקוס, האישי המלבב המנהל את 'באר שובע', אמר לי השנוע שהוא ירדע על המון אנשים שמתביישים, וכאגף הרוחה בכאר-שבע היוק את דבריו. הדוויגניום הכלכלי השולט בישראל, בעידוד מלא ונלהב של המערכת הפוליטית ובתמיכה של המיסר הכלכלית-קשורת, דורר אל מתחת לרף הזה הרבה מאוד משפחות שפעם היו במעמד בינוני-נמוך. מי שעבר ופירנס את משפחתו, ואפילו בדוחק, קשה לו היום להודות בפומבי בכך שהוא כבר לא יכול: להיכנס בשערו של בית תמחוי פירושו הודאה. מצד שני, כשאירגנו כמה אנשים טנדר של פירות ודקות והציר בו אותו באחת השכונות הגדולות בכאר-שבע, דיוקן הטנדר מתכילתו בתוך דקות. לעשות סלט בבית אפשר בלי שאף אחד יראה.

באותה שכונה סיפרה לנו מנהלת אגף הרוחה על חוג דרמה שאירגנה לילדי הסביבה. הילדים היו נלהבים לרעיון, אבל התקשו להתרכז: מתברר שכולם, כולם, הגיעו לחוג רעבים. היה צריך לתת להם סנדוויץ' כדי שיוכלו להתפנות לדרמה. היא סיפרה שהאגף שלה מטפל באלפי תיקים ושכונה, בכל סוגי הסבל והאומללות המתגקוים לשולחנה של מערכת הסעד הישראלית הקורסת. דבר אחד משתף לכולם: בכל המקרים, ללא יוצא מן הכלל, יש מצוקה כלכלית קשה, מהסוג ששולח אנשים לחפש אי כל בחינם.

דדי צוקר מדבר על 'איים של חמלה'. צוקר חבר בנוף שפתח לפני עשרה ימים בתל-אביב את בית האוכל 'מועדים'. בחבורה הזו יש עוד כמה אנשים שאת שמותיהם אתם מכירים, אבל בלי לשאול אותם אני ירדע שהם מעדיפים שהשמות לא יהיו כתובים כאן. לצוקר, עד לפני שנה